

Byrådsavdeling for helse
Rådhuset
0037 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
24/7475 - 3

Saksbehandler:
Henning Grøtterud Stensen

Dato: 22.03.2024

Vurdering av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt – innspill fra Bydel Søndre Nordstrand

Nedenfor følger bydelens innspill til vurdering av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt.

Bydelsutvalget i Søndre Nordstrand behandlet saken i sitt møte den 21. mars. Bydelsdirektørens forslag til svar ble vedtatt med bydelsutvalgets tillegg. Vedlagt følger et utdrag fra behandlingen av saken i bydelsutvalget, samt saksfremlegget med komitéenes og rådenes behandlinger.

Det helhetlige innspillet som ble vedtatt av bydelsutvalget følger her:

Vedtak:

Spørsmål 1:

Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens tjenesteproduksjon, det vil si tilbud og tjenester som ytes til bydelens befolkning?

En styrke ved dagens organisering er at den sikrer nærhet til innbyggerne som skal ha et tilbud eller motta en tjeneste. Demografi og sosioøkonomiske forhold varierer til dels sterkt mellom de forskjellige delene av Oslo kommune, og bydelsinndelingen med geografisk inndelte autonome enheter sikrer at man til enhver tid er tett på i fht behov og behovsendringer. Dermed kan man tilpasse tjenestetilbudet til lokale behov på en måte som bidrar til målrettede tiltak, både for grupper og enkeltindivider. Dette legger også til rette for fleksibilitet når behovet for endring oppstår.

Skal befolkningen kunne nyttiggjøre seg tilbudet som finnes må det også være kjent for de som skal ha nytte av det. Pr i dag har bydelene i varierende grad løsninger for å kommunisere tjenester og tilbud ut til innbyggere noe som kan være til hinder for å sikre likeverdige tjenester til alle. Samtidig har bydelene i økende grad tatt i bruk sosiale medier for å sikre god kommunikasjon. Dette alene er likevel ikke tilstrekkelig for å nå ut til alle innbyggere med den informasjonen de trenger. En utfordring ved måten nettsidene til Oslo kommune er organisert og styres på er at bydelene i for liten grad har direkte tilgang til sidene for systematisk informasjonsdeling tilpasset befolkningens behov. Dagens organisering med en sterk sentral styring gir dermed i begrenset grad mulighet for direkte påvirkning fra den enkelte bydel. Resultatet er at nettsidene ikke sikrer at lokal adekvat informasjon gjøres tilgjengelig for innbyggerne.

En utfordring med dagens organisering er at ressursbehovet i den enkelte bydel gitt befolkningssammensetningen ikke nødvendigvis i tilstrekkelig grad fanges opp av fordelingsystem og dermed budsjettfordeling. Selv om tjenesteytingen gis innenfor de rammer loven setter er det rimelig å anta at ulike økonomiske rammebetingelser vil måtte påvirke både tildelingspraksis og måten tjenestene ytes på. Målsettingen om å tilby likeverdige tjenester uavhengig av hvor i kommunen man bor vil dermed utfordres.

Oslo kommune kjøper mange institusjonsplasser hos private leverandører fordi Velferdsetaten, Barne- og familieetaten og Sykehjemsetaten ikke dekker de behov bydelene har. Enkelte ganger blir det også påkrevet å kjøpe kostbare plasser utenom Samkjøpsavtalene fordi det er mangel på tilgjengelige plasser hos private med samkjøpsavtale. Enkelte slike kjøp skjer dessverre også fordi det er et uklart grensesnitt mellom etat og bydel spesielt i saker hvor etat og bydel er faglig uenig om hvor pasient/bruker bør få sitt tilbud.

Spørsmål 2:

Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens rolle som myndighetsutøver?

Innledningsvis ønsker bydelen å presisere at likeverdige tjenester ikke nødvendigvis er det samme som like tjenester. Derfor er det viktig å ha en viss nærhet til innbyggerne man skal yte tjenester til om man skal sikre målrettede og likeverdige tjenester. Ved inndeling i bydeler har Oslo kommune lagt til rette for en større nærhet mellom de som utøver myndighetsoppgaver og de som mottar tjenester. Dette vil også ha en positiv effekt for terskelen for å ta kontakt begge veier, samtidig som det legger til rette for effektive og raskere beslutningsprosesser. At forvaltning og tjenesteproduksjon organisatorisk ligger på bydel er viktig både for å sikre at løpende behovet møtes på en helhetlig måte, og for å sikre et lokalt tilpasset framtidsrettet fokus i utviklingen av tjenestetilbudet.

De som forvalter myndighetsoppgaver i den enkelte bydel vil kunne være tettere på tjenesteytingen enn om oppgaven i større grad var sentralisert. Det betyr at de har

lokalkunnskap som både er viktig for saksbehandlingen og for driften av virksomhetene. Dette legger også til rette for en styrket samhandling, både innen det enkelte tjenesteområdet og på tvers av fagenhetene i bydelen, noe som bidrar til en mer helhetlig tjenesteyting og dermed bedre tilpassede, og sannsynligvis også mer økonomisk effektive, tjenester.

Samtidig vil dagens organisering kunne bidra til uønskede forskjeller bydelene imellom noe som kan svekke likebehandlingen i kommunen som sådan. Rollen som myndighetsutøver krever både kompetanse og ressurser samtidig som sårbarheten øker når relativt få enkeltpersoner utfører myndighetsoppgaver i den enkelte bydel.

Spørsmål 3:

Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens rolle som samfunnsutvikler?

Samfunnsutvikler-rollen er ikke tydelig nok definert verken for bydeler eller etater slik bydelen ser det. Samtidig er kravene til samhandling mellom sektorer og bydeler for få og heller ikke sterke nok til å ivareta kunnskapsoverføring i prosesser som i stor grad påvirker samfunnsutviklingen. Det finnes heller ikke fagmiljøer som i tilstrekkelig grad har som overordnet rolle å ivareta samfunnsutviklingen. Bruk av lokalkunnskap i overordnede prosesser risikerer derfor å bli personavhengig og fragmentert.

For bydeler som har områdesatsing ligger det en tydelig samfunnsutviklerrolle til satsingens delprogram nærmiljø. Her foreligger det føringer og forventninger til både bydels- og etatsnivå gjennom en metodikk som også inkluderer utstrakt innbyggerinvolvering og utvikling basert på lokale behov. Bydelen har her en tydelig definert koordinerende funksjon. Ved å benytte en slik organisering også utover områdesatsingene kan kommunen som helhet sikre at arealbruk, miljø, folkehelse og annen lokalsamfunnskunnskap i større grad blir ivaretatt i Oslo kommune som helhet. Bydelene må i så fall gis mulighet og ressurser til å ta samfunnsutviklerrollen gjennom innbyggerdialog, kunnskap og forvaltning. Ulike etater og styringsnivåer må anerkjenne og forpliktes til bydelens sentrale rolle som kunnskapsleverandør, for eksempel i tidlig fase i plansaker. Det må da gjøres grep for å sikre at kontakten mellom etater og bydel ikke blir personavhengig, og det må stilles krav til forankring både hos etater og på bydelsnivå. En for sterk sentralisert styring begrenser muligheten for lokal påvirkning samtidig som det ovenfor innbyggeren er viktig at Oslo fremstår som én kommune.

Spørsmål 4:

Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelen som lokaldemokratisk arena?

En større del av ansvaret i arbeidet med å innhente kunnskap og medvirkning i forhold til ulike sektorplaner og reguleringsplaner bør ligge hos bydel, forutsatt økt kapasitet for byutviklingsrollen i bydeler med store byutviklings- eller transformasjonsområder. En slik løsning vil også styrke lokaldemokratiet gjennom involvering av innbyggere og lokalpolitikere. Samtidig

er det en utfordring at befolkningen blir medvirkningstrøtte og mister tillit til det offentlige. Dette kan handle om at vi i offentlige tjenester er for dårlig koordinert, slik at vi spør de samme innbyggerne om nesten de samme tingene, uten å vite om hverandre. Det kan også handle om at både offentlig og privat sektor er for dårlige til å informere om tidsperspektivet når vi trenger innspill fra innbyggere. Vi vet fra metoder som borgerpanel, at det er avgjørende at alle parter sitter på den samme grunninformasjonen, for eksempel at en planprosess nok tar minimum 6 år, eller at det er stor forskjell på om ting skal på høring eller er vedtatt. Dette er ofte selvfølgeligheter for de som jobber i etater/tjenester, men ikke for innbyggere. Tillit er avgjørende for et fungerende lokaldemokrati og her må bydel og etater samarbeide og koordinere mye tettere for å fremstå mer helhetlig.

Muligheten til å påvirke i en prosess oppleves nok også ulik fra en innbyggergruppe til en annen. Det bør ses til nærmiljøprogrammene i områdesatsingen for i størst mulig grad å legge til rette for å styrke lokaldemokratiet. Bedret informasjon og kommunikasjon er nøkkelkomponenter for å engasjere innbyggerne og skape økt tillit. Om man lokalt og sentralt ikke snakker «samme språk» ut mot befolkningen kan dette føre til misforståelser, frustrasjon og lavere grad av tillit til det offentlige.

Spørsmål 5:

Er det oppgaver som i dag ligger til etatene eller kommunen sentralt som kunne vært løst bedre dersom de lå på bydelsnivå? Hvorfor?

Her kunne flere områder vært trukket fram, men gitt begrenset tidsfrist ønsker bydelen i denne omgang å spille inn følgende områder:

- Mens de fleste tilbud som knytter seg til barn og unges oppvekstvilkår organisatorisk ligger under bydel, er skolene i dag organisert i en egen etat. Bydelen er av den oppfatning at samspillet skole, nærmiljø og bydel bør styrkes. Skoler bør i større grad integreres som en del av lokalmiljøet, og bydelens tjenester må i sterkere grad inn i skolene. Gjennom barne- og ungdomstrinnet vil de unge i det alt vesentlige gjennomføre skoleløpet på en skole i egen bydel. Hvilken skole som velges på videregående trinn vil imidlertid i større grad være avhengig av valg av faglig retning enn hvor skolen geografisk er plassert. For å sikre et mer helhetlig ansvar knyttet til barn og unges oppvekstvilkår bør det derfor vurderes om driftsansvaret for barne- og ungdomskoler bør overført til bydel, men da slik at Utdanningsetatens forvaltningsansvaret («direktorsrollen») forblir som i dag.
- Bydelen bør ha større mulighet til å oppdatere og legge inn materiell på egne nettsider slik at innbyggerne både får raskere og enklere tilgang på adekvat og riktig informasjon. Organisering av Oslo.kommune.no ligger i dag på etatsnivå noe som betyr at Webforvaltningen bestemmer hva som skal på bydelens nettside. Bydelen mener lokalbefolkningen vil være bedre tjent med at bydelen får større råderett over hvilket innhold som skal legges inn på egne nettsider. Slik det er i dag opplever bydelen det som

uforholdsmessig vanskelig å få ut viktig informasjon til sårbare innbyggere, enten fordi ikke alle bydeler har tilbudet (eks lavterskel SNAKKE-tilbud), eller fordi etaten ikke anerkjenner hvor viktig det er å formidle tilbud, aktiviteter og tjenestetilbud til bydelens innbyggere, samarbeidspartnere og ansatte. Bydelen har for eksempel over tid arbeidet med å få tjenesteoversikt for barn og unge på nettsiden, men bydelens behov har ikke blitt prioritert. Bydelens alternativ er da å bygge eget nettsted utenfor oslo.kommune.no eller anskaffe bydelsapp, men det har vi oppfattet at vi heller ikke skal gjøre. I denne sammenheng ønsker bydelen å minne om at tilgjengelig informasjon gjør det enklere å tilby like muligheter for alle.

- Bydelen sitter på den direkte kontakten med innbyggerne og får daglige henvendelser fra befolkningen hvis noe er feil, ikke fungerer eller hvis noen opplever at det er rom for forbedringer. Et eksempel er Bymiljøetaten sin forvaltning av offentlige parker, torg og møteplasser. Mye mistillit oppstår i denne sammenheng da befolkningen ser bydel og kommune under ett når de ikke opplever at daglig drift og vedlikehold gjøres godt nok. Det er et stort potensial for å bedre samarbeid og lokalkunnskap på tvers av de offentlige etatene som leverer fysiske tjenester til befolkningen hvor også bydelen kan ha en rolle.
- Sykehjemmene er en del av eldreomsorgen. Det kan derfor oppleves som kunstig at institusjon og hjemmetjeneste ikke er mer integrert enn de er i dag. Spesielt gjelder dette ordinære langtidsplasser. Spesialiserte tilbud vil i større grad være basert på «skreddersøm» for grupper med mere spesifikke behov og vil dermed både faglig og økonomisk være tjent med hele Oslo kommune som nedslagsfelt. Her ønsker derfor bydelen å spille inn muligheten for å overføre ansvaret for driften av ordinære langtidsplasser på sykehjem til bydelene, og da gjerne etter en modell med et regionvist ansvar.

Spørsmål 6:

Er det oppgaver som i dag ligger til bydelene som kunne vært løst bedre dersom de lå hos etatene eller kommunen sentralt? Hvorfor?

Her kunne flere områder vært trukket fram, men gitt begrenset tidsfrist ønsker bydelen i denne omgang å spille inn følgende områder:

- Erstatningssaker i barnevernet bør sentraliseres. Dette er ofte store og komplekse saker med bakgrunn i forhold som ligger langt tilbake i tid og hvor flere bydeler er involvert. Samtidig kan den økonomiske belastningen være betydelig for den bydelen som blir sittende med regningen. Dette vil i uforholdsmessig grad begrense aktuelle bydel sitt handlingsrom for en utgift det ikke er tatt høyde for i kriterie-/fordelingsystemet og bør derfor, både av hensyn til et effektivt koordinert arbeid og av økonomiske hensyn,

sentraliseres. For å styrke kvaliteten på tjenesteutøvelsen og forbygge fremtidige erstatningssaker må det likevel sikres at læringseffekten forankres lokalt i bydelene.

- Komplexitet og alvorsgrad kan inndeles i ulike nivåer i barnevernet. Mer robuste og større fagteam på tvers av flere bydeler koordinert fra sentralt hold i kommunen kan være en løsning for de store komplekse sakene hvor utfordringsbildet er sammensatt og kostnaden pr sak er høy. På den måten vil man kunne sikre at praksisen på tvers av bydeler blir mer lik, samtidig som muligheten for økonomisk effektive løsninger øker. Dette vil også bidra til at den kapasitetsmessige og økonomiske byrden bli bedre fordelt i kommunen.
- Sentraliserte løsninger for byomfattende utfordringer bør utvikles på flere områder og for flere tiltak. Et eksempel her er Ex-In. Man kan da velge en modell som koordineres og styres fra sentralt hold, eller man kan velge også å legge driftsansvaret på Oslo kommunen sentralt. For begge løsninger er det imidlertid viktig at kompetanse og lokalkunnskap fra bydelen gis en sentral plass.
- Formelt er det i dag slik at det er bydelene som fatter vedtak om, og har ansvaret for, å yte spesialpedagogisk hjelp i barnehagene. Vedtaket følger en sakkyndigvurdering utført av Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) som organisatorisk ligger under Utdanningsetaten. Selv om vedtaket fattes av bydelene er det altså vurderingen fra PPT som styrer hvilket vedtak bydelene skal føre i pennen, følge opp og betale for. Det er altså slik at bydelene som har utføreransvaret og betaler for vedtaket i liten grad har reell myndighet både i fht om det skal fattes et vedtak, og med hvilket volum/på hvilket nivå tjenesten skal ytes. Dette mener bydelene er en uheldig organisering og spiller inn at vedtaksmyndigheten også formelt bør ligge der den faktisk utøves, og da slik at når et vedtak fattes utløser det et betalingsansvar hos vedtaksfatter.
- Nasjonalt er fastlegeordningen under press. Selv om man i Oslo ennå ikke opplever utfordringene med å besette fastlegehemler i samme grad som resten av landet er tilgangen på leger som ønsker seg inn i denne rollen avtagende også her. Fastlegeordningen, som er en viktig del av kommunens samfunnsmedisinske beredskapen, trenger å styrkes. Ved å flytte ordningen organisatorisk rett under Helseetaten vil man kunne sikre en mer helhetlig, koordinert og styrt utvikling i hele kommunen samtidig som man vil kunne få en ordning som også kan brukes mer fleksibelt.
- Alle merkantile oppgaver som kan standardiseres og digitaliseres, som er like for alle/flere virksomheter i Oslo, bør som utgangspunkt sentraliseres. Eksempler her er: arkiv, lønn, regnskap, tilskudd private barnehager mm. En sentralisering vil kunne gi økt grad av digitalisering/automatisering og bedre styringsdata/styringsinformasjon. Dette fordrer imidlertid godt samarbeid mellom mottakende og avgivende virksomhet, og god

service til de virksomhetene som mister nærheten til tjenestene/støtteressursene. Det er viktig å huske at sentraliseringen skal gi en gevinst for hele organisasjonen, også en kvalitetseffekt. Bydelen opplever dessverre ofte at når man avgir oppgaver, bemanning og penger så må man parallelt bygge opp et nytt tilbud i egen organisasjon fordi servicegraden reduseres og flere oppgaver fortsatt blir liggende igjen. Dette er imidlertid en hindring som kan løses i dialog med bydelene hvor styrket fokus på hvem man er til for og økt kundefokus er nøkkelen.

- Oslo kommune burde i større grad styre lønnsutviklingen sentralt for å sikre at man ikke som i dag etablerer en lønns spiral med intern konkurranse i og mellom bydeler og etater for å få tilgangen på kvalifisert personell. Ved i større grad å styre lønnsutviklingen sentralt fra vil man også kunne gjøre prioriteringer som sikrer at fagfolk ledes dit utfordringene er størst bl.a. ved å bruke lønn som virkemiddel.
- Flere små fagmiljøer i den enkelte bydel kan med fordel bli større og mer robuste. Eksempler her er beredskap og digitalisering; herunder også automatisering av manuelle arbeidsoperasjoner. Erfaring viser at større fagmiljøer, hvor den ansatte inngår i et faglig fellesskap, både styrker rekrutteringsgrunnlaget og motvirker uønsket turn-over.
- Organiseringen av boligområdet bør utredes nærmere. Tilgangen på egnede utleieboliger i Oslo blir stadig vanskeligere og bygging av nye boliger i kommunal regi blir stadig mer ressurskrevende, også på bydelsnivå. Pr i dag bruker hver bydel mye tid og penger på byggeprosjekter samtidig som kompetansen på området i hver enkelt bydel er for lav. Her bør altså både bydelens og kommunenes rolle i fht leiemarkedet, bygging av kommunale tilrettelagte boliger og kommunens/bydelenes rolle i større utbyggingsprosjekter sees nærmere på.
- Bydelene ressursbruk på bosetting av flyktninger og tildeling av bolig til bostedsløse er i dag utfordrende. Vår opplevelse er at flere bydeler bruker ressurser inn mot samme bolig samtidig som det beviselig kun en bydel vil få bosatt sin bruker/familie. Dette er ikke en god måte å bruke begrensede ressurser på. En mere sentralisert samarbeids- og tildelingsmodell vil kunne redusere ressursbruken samtidig som den vil kunne sikre en overordnet og mer helhetlig boligforvaltning i kommunen som sådan.

Spørsmål 7:

På hvilke områder kunne samarbeidet mellom bydelene vært styrket?

SalTo-styringsnivå er organisert forskjellig i Oslo kommune. I noen regioner har man valgt å ha en regionalt styringsgruppe, mens bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand og Østensjø opererer med bydelsvise styringsgrupper. Dette valget begrunnes i utfordringsbildet og at kriminalitetssituasjonen i disse tre nabobydelene er forskjellige.

Bydel Søndre Nordstrand har i tillegg til egen styringsgruppe behov for å samarbeide med andre bydelene som opplever lignende utfordringer innenfor barne- og ungdomskriminalitet, både i arbeidet med forebygging, avdekking og håndtering. Dette kan gi økt kunnskapsbase og sterkere fagmiljø innenfor eksempelvis problematikk knyttet til nettverkskriminalitet (tidligere kalt for gjenger). Selv om Søndre Nordstrand har en egen styringsgruppe i SaLTo-samarbeidet, ser bydelen samtidig et behov for økt samarbeid med bydelene i Groruddalen, Alna og Gamle Oslo. Det er områdeløft i flere av disse bydelene, og det kunne være nyttig å utforske muligheten for et felles SaLTo-prosjekt/tiltak med støtte fra Områdesatsingene med utgangspunkt i fenomener som er felles for disse bydelene.

Bruken av faglige nettverk bør videreutvikles både for kunnskapsdeling og for å sikre større liket i tjenesteytingen i kommunen. Erfaringsmessig fungerer faglige nettverk på tvers av bydeler best når de er organisert og styrt, for eksempel fra etatsnivå. Det enkelte nettverket bør ha en politisk bestilling eller målsetting for kommunen som helhet. Alle nettverk som etableres må ha lederforankring og det må være krav om oppmøte. Gjennom en slik organisering kan man bidra til å sikre:

- samarbeid mellom bydelene som ellers ikke ville funnet sted
- likere tjenesteutøvelse i hele kommunen og en tjenesteyting basert på best practice
- samkjøring av overordnet utviklingsarbeid
- tematiske konferanser og samlinger hvor man deler erfaringer og kan inspirere hverandre

Bydelen finner det nødvendig å presisere at innspillene over dessverre ikke baserer seg på en grundig gjennomgang av kommunens ansvarsområder og oppgavefordeling. Med den tidsfristen som er gitt, hvor det også er bedt om at bydelens svar skal være forankret i Bydelsutvalget med de papirfrister dette innebærer, har dette ikke vært mulig. Samtidig må innspillene sees i sammenheng ved at flere innspill kan relateres til og svarer ut flere spørsmål.

Bydelsutvalget stiller seg bak bydelsdirektørens forslag til vedtak med følgende innledning: Bydelsutvalget anerkjenner at det er behov for en gjennomgang av bydelenes oppgaver og ansvar. Vi er kritiske til den korte tiden bydelen (både administrasjon og bydelsutvalg) har fått til å behandle denne henvendelsen. Det gir liten tid til gode prosesser både i politiske organ og i samspill med bydelens befolkning og ikke minst med ansatte i bydelen. Dette undergraver i seg selv byrådets ønske om «bærekraftige, demokratiske og gode tjenester til innbyggerne». Det er også vanskelig få innsikt i omfanget av dette arbeidet. Vi forventer at byrådet gir utfyllende informasjon om videre arbeid og gir tid til gode medvirkningsprosesser.

Overordnet mener vi at bydelen er klar for å ta et større politisk og administrativt ansvar for utvikling av bydelene. Dette forutsetter utvidet myndighet og mulighet. Bydelsutvalget vil også understreke at den største trusselen mot gode tjenester til befolkningen er underfinansieringen som vi i dag opplever. De knappe ressursene utfordrer både mulighetene til å dekke lovpålagte tjenester og å bidra til nødvendig samfunnsutvikling. Vi vil i denne sammenhengen påpeke både behovet for en ny gjennomgang av fordelingsystemet og også vurdering av ordninger knyttet til sentral finansiering av særlig ressurskrevende tjenester (eksempelvis innen barnevernet).

Bydelsutvalget ønsker å presisere følgende:

1. Det overordnede må være i å gi bydelsutvalget større politisk autonomi på flere saksområder.
2. Bydelsutvalget blir i for stor grad en høringsarena for prosesser som skjer andre steder i kommunens øvrige etater. Bydelen har i liten grad mulighet til å sende saker på høring ut over egen bydel, noe som tyder på at makt og innflytelse er plassert andre steder.
3. Oslos kommunale organisering er slik innrettet at endringer krever enighet mellom flere byråder. Endringer på f.eks barnevern eller /barnehage/skole vil kreve endringer helt til toppen av det politiske styringssystemet i Oslo.
4. Bydeler som avviker fra gjennomsnittsbydelen i Oslo, slik Søndre Nordstrand gjør på enkelte områder, vil ikke kunne tilpasse egen struktur etter behovene som er aktuelle i denne bydelen utover gjennomsnittsbydelen.
5. Bydel Søndre Nordstrand er prisgitt at andre etater og avdelinger forstår og tar inn over seg de utfordringer bydelen har, men en slik forståelse kan ikke tas for gitt. Det er snarere slik at den som har skoen på i større grad kan si hvilke behov som kreves. Slik er det fremdeles. Jo større avviket fra gjennomsnittet er, i jo større grad vil det være behov for at det finnes rom for lokale tiltak på relevante politikkområder.
6. Den styringsmessige svakheten kommer til uttrykk gjennom den økonomiske styringen som bydelene er underlagt. Tjenester som barnevern og sosialhjelp er lovpålagte tjenester. Ved stort behov vil disse tjenestene belaste bydelsbudsjett på en uforutsigbar måte.

7. Lite kontroll over disse utgiftspostene (sosial/barnevern) vil igjen føre til innstramminger på ikke lovpålagte saksområder som kunne virket forebyggende med tanke på utenforskap og ungdomskriminalitet.

8. Utdanningsetatens til dels manglende forståelse for den sosiale virkeligheten utenfor klasserommet er av stor betydning for tiltakene som blir satt i verk utenfor klasserommet, for barn og unge og familiene i nærmiljøet.

9. De store etatene bør derfor i større grad overlate sin aktivitet til den enkelte bydel. Hvis ikke dette skjer vil bydeler være avhengige av sentrale politiske styringssignaler, en form for signaler som gir en betydelig avstand til både bydelsutvalg og innbyggerne i den enkelte bydel. Et typisk eksempel er områdesatsning, hvor bydelsutvalget ikke har beslutningsmyndighet men er kun høring eller innstillingsorgan. BU mener at dette er uholdbart. Det er opplagt at BU må ha hele og fulle ansvaret for områdesatsting i sin egen bydel.

10. Det er åpenbart at den økonomiske modellen som bydelene styrer etter har svakheter, og det er like åpenbart at det meste av bydelenes økonomiske rammer er fastlagt til spesifikke lovgitte formål. Ved en overføring av oppgaver og midler vil bydelene i større grad kunne omprioritere og slik kunne tilpasse noe mer til det som er bydelens unike behov.

Vennlig hilsen

Henning Grøtterud Stensen
spesialkonsulent

Vedlegg

Vurdering av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt – innspill fra Bydel Søndre Nordstrand - Utdrag fra BU

Vurdering av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt – innspill fra Bydel Søndre Nordstrand